

ÚVOD

Integrované zisťovanie fariem 2023 bolo súčasťou projektu Európskej únie o štatistike poľnohospodárstva, ktorý viedol štatistický úrad EÚ – Eurostat. Realizovaný bol v zmysle nasledujúcej legislatívy EÚ:

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1091 z 18. júla 2018 o integrovaných štatistikách fariem, ktorým sa zrušujú nariadenia (ES) č. 1166/2008 a (EÚ) č. 1337/2011,
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2286 zo 16. decembra 2021 o údajoch, ktoré treba predložiť za rok 2023 podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1091 o integrovaných štatistikách fariem, ktorým sa zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 1200/2009, pokiaľ ide o zoznam premenných a ich opis.

Realizácia projektu v Slovenskej republike bola finančne podporená z rozpočtu EÚ. Do Integrovaného zisťovania fariem 2023 boli zaradené všetky poľnohospodárske podniky, podnikajúce v oblasti rastlinnej a živočíšnej výroby, bez ohľadu na rozsah produkcie ako aj domácnosti, ktoré dosiahli niektorú z prahových hodnôt, stanovených v prílohe II nariadenia (EÚ) 2018/1091 pre farmu:

- využívaná poľnohospodárska pôda ≥ 5 ha,
- orná pôda ≥ 2 ha,
- zemiaky $\geq 0,5$ ha,
- čerstvá zelenina a jahody $\geq 0,5$ ha,
- aromatické, liečivé a kulinárske rastliny, kvety a okrasné rastliny, semená a semenáčky, škôlky $\geq 0,2$ ha,
- ovocné stromy, lesné plody, orechové stromy, ostatné trvalé plodiny s výnimkou škôlok, vinogradov $\geq 0,3$ ha,
- vinohrady $\geq 0,1$ ha,
- skleníky $\geq 100 \text{ m}^2$,
- pestované huby $\geq 100 \text{ m}^2$,
- hospodárske zvieratá $\geq 1,7$ dobytčej jednotky.

Spravodajskými jednotkami (respondentmi) boli farmy právnických osôb, registrovaných fyzických osôb a domácností s využívanou poľnohospodárskou pôdou (VPP) ≥ 5 ha, ktoré boli zisťované vyčerpávajúco (100% pokrytie) a domácnosti s VPP menšou ako 5 ha, zisťované výberovým zisťovaním.

Súbor oslovených spravodajských jednotiek tvorilo spolu 16 845 jednotiek. Pre domácnosti sme použili stratifikované náhodné výberové zisťovanie, kde stratum (vrstvu) predstavoval kraj (NUTS3). Základný súbor – Slovensko – bolo takto rozdelené do 8 strát.

Zisťovanie sa realizovalo za referenčné obdobie od 1.11.2022 do 31.10.2023. Údaje v publikácii sú v agregovanej forme na úrovni NUTS3 (zoskupené podľa 8 krajov SR) a triedené na právnické osoby a jednotlivé kategórie fyzických osôb.

METODICKÉ VYSVETLIVKY

Údaje v tejto publikácii predstavujú výsledky spracovania dotazníkov Integrovaného zisťovania fariem 2023 za všetky farmy, ktoré splnili kritériá stanovené pre farmu v referenčnom období, t.j. od 1.11.2022 do 31.10.2023. Tokové ukazovatele sú za uvedené referenčné obdobie a stanovené k 31.10.2023. Údaje boli agregované podľa prevažujúceho miesta podnikania, za ktoré sa považuje obec, v ktorej sa nachádza najväčšia časť výmery poľnohospodárskej pôdy alebo v ktorej má produkcia najvyššiu hodnotu, prípadne v ktorej sa nachádza najviac zvierat.

Integrované zisťovanie fariem 2023 bolo výberovým zisťovaním. Farmám vybratým vo vzorke bola priradená váha vyjadrená v desatinných číslach. Z uvedeného dôvodu ako aj z dôvodu zaokrúhľovania číselných údajov, vznikajú odchýlky v súčtoch a podieloch.

Triedenie tabuliek:

- farmy spolu – všetky farmy, ktoré splnili stanovené kritériá pre farmu,
- farmy právnických osôb – podnikateľské subjekty zapísané do obchodného registra,
- farmy fyzických osôb spolu – patria sem farmy registrovaných aj neregistrovaných fyzických osôb,
- farmy registrovaných fyzických osôb – farmy samostatne hospodáriacich roľníkov,
- farmy neregistrovaných fyzických osôb – farmy domácností.

Vysvetlenie symbolov:

ležatá čiarka (-) – jav sa nevyskytoval,

nula (0, 0,0) – údaj väčší ako nula, ale menší ako najmenšia jednotka vyjadriteľná v tabuľke,

veľké D (D) – údaj nie je možné publikovať pre jeho dôverný charakter.